
FANTASTICA

MAGAZIN

MAGAZIN FANTASY & SCIENCE FICTION

Anul III nr. 14. septembrie 2026

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Director:

Daniel Cristian Dumitru

Redactor șef:

Mircea Liviu Goga, SFVA Craiova

Secretar de redacție: Dan Emilian Moldoveanu

Redactori:

Gabriela Păsărin, Craiova

Mihai Cranta, SFVA, Craiova

Mihai Cristian Dumbravă, SFVA, Craiova

Victor Martin, SFVA, Craiova

Redactori corespondenți:

Pompilian Tofilesco (Michigan, Detroit, SUA) - tpompilian@gmail.com

Cornel Bălan (Ontario, CANADA) - corneliubalan@hotmail.com

Mircea Mavitzian (Ontario, CANADA) - mircea.mavitzian@gmail.com

Ovidiu Cristian Dinică (Rm. Vâlcea, ROMÂNIA) - ovdiu_dinica@yahoo.com

Györfi-Deák György (Jibou, ROMÂNIA) - gyuri4675@yahoo.com

Dan Popescu (Piatra Neamț, ROMÂNIA) - sigmakron2@gmail.com

Gheorghe Tănase (Brașov, ROMÂNIA) - tanase_gh@yahoo.com>

Copyright © Editura Cristian PlusArt

Editura Cristian PlusArt
str. Gutuilor nr. 3
sat Malu Mare, com. Malu Mare
județul Dolj

www.cristianplusart.ro
FB: Editura Cristian PlusArt
tel. 0732.740511
e-mail: contact@cristianplusart.ro

Imaginea de pe copertă: „Joyful Innocence” – *Mihai Adrian Răceanu*

Cuprins

Editorial	4
Proza fantastică – sursa inepuizabilei puteri a interogației – Gabriela Pășărin	5
Povestire recomandată	8
Visul – Aurel Antonie	8
The Yellow Submarine – Diana Alzner	11
Păluga – Mihai Cranta	13
Regula jocului – Mircea Lviu Goga	17
Tălpașele – Györfi-Deák György	20
Alternativa – Simone Györfi	23
Efectul de cană întoarsă – George Lazăr	28
Societatea comercială Brownstein – Victor Martin	35
Gemenii contra „Fabrica de suflete” – Andei-Cristian Mînercă	40
Roata samsarică – Anca Moldveanu	47
Pielea de focă – Nicolae Rădoi	50
Un scenariu NOIR – Ion Popescu Brădiceni	52
Dincolo de gard – Marius Dichișan	54
Literatură universală	57
Șotronul Alexandriei – Laurent Lesage	57
Bunica – Krzysztof Dąbrowski	66
Restituiri	77
Biblioteca universală – Kurd Lasswitz	77
Eseu / Cronică literară	83
Eliza, între neîncredere și respect – Simone Györfi	83
La „Origini” și înapoi – Victor Martin	88
O antologie dedicată lui Victor Brauner – Dan Perșa	90
Mistere	92
Oameni care, pur și simplu, dispar... (II) – Mircea Liviu Goga	92
Muzică electronică	94
Alula – Costel Baboș	94
Cronică de film	97
D-Day – ziua cea mai lungă a ufologiei – Gheorghe Tănase	97
Bandă desenată	118
Carte recomandată – Agerul Pământului, de I.C. Vissarion	120
I. C. Vissarion – între sat, invenție și basm – Daniel Cristian Dumitru	121
Apariții editoriale	124
Cărți numa’ bune. De citit! – Dan Popescu	124
Nou, la editura Cristian PlusArt	128
Povestire ultrascurtă	130
Cap luminat – Arthur Ianosi	130
Victoria conținutului – Victor Martin	130
De gustibus – Victor Martin	126
Paralelă – Emil Stanciu	127

Editorial

Prof. univ. dr. habil.
Gabriela Păsărin

Prof. univ. dr. habil. Gabriela Păsărin este absolvită a Facultății de Filologie, Universitatea din Craiova în 1981, a obținut titlul de Doctor în anul 1993 în domeniul Științe filologice, la Universitatea din Craiova. Din 2004 este conf. univ. dr. la Școala Națională de Studii Politice și Administrative București (specializările istoria presei și comunicare audiovizuală). Din 2001 este cadru didactic asociat și din 2006 conf. univ. dr. la Universitatea din Craiova, Facultatea de Litere, specializarea Comunicare și relații publice. Din 2020 este profesor universitar doctor habilitat la Universitatea din Craiova, Școala doctorală "Alexandru Piru". Este membru asociat Academia Oamenilor de Știință din România și membru asociat CRIFST (Comitetul Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii) Filiala Craiova, Academia Română. A primit peste 50 de premii și diplome de excelență acordate de instituții din România, Serbia, R. Moldova, Canada. I-a fost acordat Ordinul Ziariștilor Clasa I, Aur, de către Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România.

Este autoarea a șaptesprezece cărți (unsprezece în calitate de autor unic, șase în calitate de coautor). A prezentat peste 150 de Comunicări la colocvii, simpozioane, organizate de către Universități, Academia Română, Institutele de cercetare ale Academiei Române. A publicat peste 350 de studii, eseuri, articole pe teme literare publicate în reviste de specialitate cu ISSN. Prof. Gabriela Păsărin a fost Director al Colegiului de Redacție Analele Universității din Craiova. Seria Co-municare. Media și este membru în Consiliul științific al Revistei Strategii manageriale. Managerial strategies; membru în Colegiul redacțional al Revistei Române de Istorie a Presei, din 2025 Director al Revistei Române de Istorie a Presei, membru în Consiliul științific al Revistei Drepturilor omului (Revista IRDO), Revistei Scrisul Românesc, Revistei Noul Literator, al Revistei Carmina Balcanica. Review of South-East European Spirituality and Culture, Senior editor la Revista Clipa. Este președinte al Asociației Române de Istoria Presei, este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România membru în Asociația formatorilor în jurnalism și comunicare, în Asociația de Științe Etnologice din România, în Uniunea Națională a Creatorilor de Emisiuni Radiofonice, Uniunea Scriitorilor din România, Asociația Română din Canada, Forumul de Integrare Multiculturală, Canada. Este membru în echipa de evaluatori a Grandurilor Academiei Române.

Proza fantastică – sursa inepuizabilei puteri a interogației

De la *spiritus phantasticus* la *vis imaginativa*

Continuând considerațiile asupra visului ca problemă artistică și filosofică și preluând conceptele formulate de Giordano Bruno ancorăm într-o lume re-creată ca modalitate de transgresare a vieții telurice în cea conștientă prin intermediul visului și a cadrului "broadat" pe marginea acestui vis. Despre conținutul manifest al visului a scris Sigmund Freud subliniind intenția de tănuire: „Ori de câte ori conținutul manifest prezintă lacune, trebuie incriminată intervenția cenzurii visului”. Visele descrise în paginile de natură fantastică sunt, de cele mai multe ori, marcate de aceste lacune. Intenționalitatea constrângerii discursului fragmentat în logica sa interioară de momente de lapsus este specifică narațiunii cu fisuri: fie la nivelul ordinii temporale, fie esențiale. Efectul trebuie să fie, cum spune Tzvetan Todorov, ezitarea.

Despre "imaginația creatoare", indispensabilă oricărui text circumscris literaturii, Sigmund Freud are o părere insolită: "*Imaginația creatoare* (s.a.) este incapabilă de altfel să inventeze ceva; ea se mulțumește să îmbine elementele separate unele de altele" (*Introducere în psihanaliză. Prelegeri de psihanaliză. Psihopatologia vieții cotidiene*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1980, p. 150).

Concluzia survine după detalierea precedentului de condensare, important pentru interpretarea visului și, în cazul genului fantastic, pentru optarea în favoarea unei explicații, a unei soluții.

"Condensarea – spune Freud – se efectuează printr-unul din următoarele trei procedee: 1) unele elemente latente sunt pur și simplu eliminate; 2) visul manifest nu conține decât fragmente din anumite ansambluri ale visului latent; 3) elemente latente care au trăsături comune se regăsesc fuzionate în visul manifest" (idem, p. 176).

Pentru analiza prozei fantastice în vederea susținerii încadrării ei în gen sau pentru marcarea elementelor de noutate în ansamblul arsenalelor stilistice și de compoziție specifice, delimitarea componentelor visului și combinarea lor pot avea rol determinant în impresia pe care o lasă lectorului (efectul asupra receptării prozei). Această presupusă combinație aleatorie permite textului să răspundă exigențelor unei *opera aperta* (Umberto Eco): dacă elementele ar fi bine combinate, cum ar fi evoluat visul?

Această combinație, pentru care a optat scriitorul, dezvăluie aspecte definitorii ale personalității scriitorului? În ce măsură efectul evidențiază intenționalitatea scrierii?

Stranietatea visului, obscurizarea lui pentru disiparea incertitudinii și infuzarea unui sentiment de neliniște, nesiguranță, chiar teamă, se datorează unei încrucișări: "un element manifest poate să corespundă simultan mai multor elemente latente, după cum un element latent poate participa la mai multe elemente manifeste" (ibidem, p. 174).

Acest joc combinatoriu al elementelor compoziționale favorizează pledoaria pentru o explicație sau alta, dar nu oferă și soluția care ar scoate textul în afara sferei fantasticului. Pendularea între precizarea cauzelor și efectelor, îndoiala asupra incertitudinii existenței lor la nivel manifest sau latent conferă lectorului statutul de ezitant. Concluzia lui Sigmund Freud este clar exprimată: "visul este un act psihic, semnificativ, și cunoaștem cele două caracteristici principale ale sale: satisfacerea dorințelor și caracterul de trăire psihică halucinatorie". Ele vor fi cele care vor îngădui încălcarea granițelor între real și imaginar, viață și vis și vor constitui sursa fantasticului de cea mai pură esență. Dintre cele trei categorii de vise, vise întrerupte de excitații, vise în stare de veghe și vise sugerate ale stării hipnotice, teren fertil pentru ambiguitate sunt cele din cea de-a doua categorie. Starea de veghe este punct de frontieră între universul oniric și cel al cotidianului. Este starea benefică de cele mai multe ori pentru evaziuni în spații greu de imaginat și în timpuri imemorabile.

Pentru analiza imaginii fantastice esențial de știut este dacă protagonistul se află în stare de somn (fie natural, fie indus) sau în stare de veghe. În funcție de constatare, lectorul va înțelege dacă visul este aievea sau prospectiv, involuntar sau voit creat. Și dacă este creat în mod voit, întrebarea ce survine imediat este: de ce? Derularea narațiunii aduce argumente pentru susținerea unei teze sau a alteia. Permanentă stare de neliniște potențată de întrebări cu efect în lanț! Scopul declarat este stabilirea cauzalității fenomenelor imaginare sau percepute. Această sursă a interminabilelor „de ce” nu poate susține puterea interogației pe care o are în cel mai înalt grad proza fantastică?

Pentru Sigmund Freud a pătrunde în zona stării de veghe este similar cu a te plasa într-un univers al contemplației, al liniștii, al gândului: "știm că imaginăm, că nu vedem, ci gândim". Este un moment al reflecției, când imaginația ia avânt, când compensatoriu, putem avea ceea ce în viața reală simțim acut ca lipsă. Tocmai de aceea, adaugă Sigmund Freud, visele în stare de veghe "constituie materia primă a producțiilor poetice".

Este starea propice creațiilor fantastice, a realizării imaginare a unei lumi în care totul este posibil datorită ruperii granițelor dintre logic și illogic, tern și etern.

Dar starea de veghe are și o altă accepțiune. Termenul *wakefulness* (stare de veghe) desemnează înțelesul psihologic al conștiinței. *Awareness* se referă la înțelesul informațional al conștiinței, la mecanismele de receptare și prelucrare a informației, iar *consciousness* – înțelesul filosofic general și sintetic al conștiinței.

Conștientul și inconștientul sunt două realități psihice distincte, iar starea de veghe reprezintă efortul de adaptare utilă, biologică și socială, o concentrare a spiritului asupra unor obiective exterioare.

„Veghea consistă deci într-o permanentă strădanie de stabilire a unui raport între cadrele esențiale variabile – evenimentele neprevăzute ale organismului, considerat ca unitate independentă și oarecum opusă mediului ” (Ion Biberi).

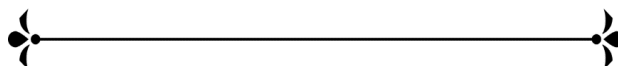
Între starea conștientă și subconștient se află starea de veghe. Ea presupune, în momentul potențării ei, scăderea interesului pentru lumea exterioară, înlocuirea tensiunii interioare, imaginative.

Odată pragul depășit, se pătrunde în universul subconștientului, unde ar exista chiar o personalitate onirică, ipostază a subiectului.

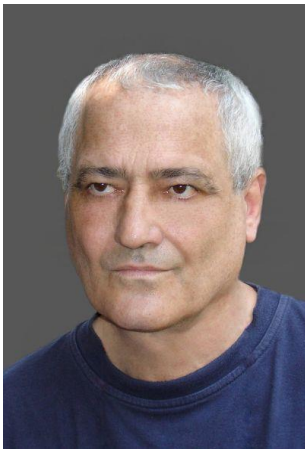
Astfel, viața sufletească a omului se compune din două universuri: cel al gândirii coerente, logice, și cel caracterizat de halucinații, chiar de un delir imaginativ, care găzduiește, de asemenea, structuri imaginative, deținătoare de energii afective emoționale de excepție. Această a doua lume, a fantasmelor, a evaziunilor în timp și spațiu, a hibrizărilor celor mai stranii, este focarul producțiilor fantastice.

Fluctuația neîntreruptă între cele două niveluri afirmă statutul acestora, stabilindu-le apartenența la fantasticul oniric. Sfatul lui Marcel Brion merită toată atenția: „N-are rost să delimităm partea de vis de partea de realitate. Strâns întrețesute, vis și realitate au atins în punctul cel mai înalt al inspirației poetice gradul desăvârșit al fuziunii” (*Arta fantastică*, Editura Meridiane, București, 1970, p. 296).

Literatura română a oferit de-a lungul timpului exemple reprezentative pentru genul fantastic, de la scrierile de început în care regăsim nuclee simbolice, până la marile creații în proză, pentru a ne raporta numai la universul prozei fantastice.

Povestire recomandată

Aurel Antonie

Aurel Antonie s-a născut la 20 octombrie 1947 în comuna Castranova, județul Dolj. A publicat volumele: „Mozaicul”, proză scurtă, 1983; „Scrisoare către animalele mici”, roman, 1986, „Cenușa”, roman, 2006; „Castelul”, roman, 2012, republicat în 2020 la Editura Pavcon București. Are multiple colaborări în periodice: „Luceafărul”, „Viața Românească”, „Echinox”, „Tribuna”, „Libertatea” (Iugoslavia), la almanahurile revistelor „Flacăra” și „Ramuri”. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România. A primit Premiul pentru proză al Filialei Craiova a USR; Premiul revistei Luceafărul, 1977; Premiul I la Festivalul Național de literatură „Tudor Arghezi”, 1980 etc. Este decorat cu Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler în 2004.

În septembrie 2024, Aurel Antonie a plecat dintre noi.

Visul

Omul dormea. Dormea în patul lui și visa. Se visa într-o sală de tribunal. Ce ciudate sunt visele astea! El, care nu fusese în viața lui într-o sală de tribunal, percepea cu acuitate toate detaliile. Părea că tribunalul fusese instalat provizoriu într-o sală de clasă. Pe podium fusese improvizată o masă lungă, ce era acoperită cu o pânză verde de camuflaj. Completul de judecată, instalat în spatele mesei pe niște scaune desparate, era format numai din ofițeri. Caschetele și le puseseră pe masă în fața lor. Probabil că procesul avea loc în timpul războiului. Din câte își putea da seama, acuzatul era el însuși. Stătea într-o bancă așezată lateral față de podium. De partea cealaltă se afla banca

acuzării. În fața ei, în picioare, stătea un ofițer și vorbea. Deși nu-l auzea vorbind, omul știa că îl acuză de trădare. Acuzație mai mult decât gravă. Ofițerii judecătorești priveau fix înaintea, părând că nu aud nimic, ca și cum procesul cu pricina nu i-ar fi privit în nici un fel.

Ascultându-l foarte atent pe ofițerul acuzator, omul simțea cum crește în el, întunecată, frica. Se știa nevinovat. Nu făcuse războiul despre care nu știa decât din cărți și filme. În mod normal nu ar fi avut de ce să se teamă. Dar oamenii aceia erau foarte întunecați și hotărâți. Se pare că în privința vinovăției lui nu existau prea multe dubii. Chiar avocatul apărării, alt ofițer, pe care,

curios, până acum nu-l văzuse, deși stătea pe bancă lângă el, dădea aprobator din cap.

În clipa în care teama deveni de nesuportat, omul avu revelația faptului că visează. O clipă se bucură. Cum să nu te bucuri când știi că acesta nu este decât un vis urât din care te vei trezi. Dar bucuria îl părăsi brusc atunci când acuzarea ceru pedeapsa cu moartea. Simți o puternică strângere de inimă și un imens gol în stomac. Ca și cum vorbele acuzatorului ar fi avut într-adevăr puterea de a-l ucide, omul simți cum îl părăsesc întreaga energie și poftă de viață. În locul lor se instaură teama.

Acuzarea își terminase rechizitoriul. Acum vorbea apărarea. Se confirma din nou că nici apărarea nu se îndoia de vinovăția lui. Omul își putea da seama de aceasta, ascultându-l pe propriul lui avocat, numit, probabil, din oficiu. Acesta își începu pledoaria arătând că lașitatea, ba chiar și trădarea, fac parte din însăși natura umană. Iar acuzatul fiind om, era implicit supus propriei condiții. Că a-l condamna pe el la moarte, însemna a condamna la moarte întreaga umanitate. De aceea el cerea comutarea pedepsei în închisoare pe viață. Și cerea aceasta având în vedere că un om închis nu va mai avea posibilitatea să trădeze. Că, în fond, judecătorul nu pedepsește fapta, ci previne repetarea ei. Părea un mare meșter al vorbelor acest apărător. Dar de convins nu-l convinse decât pe om. Judecătorii rămaseră la fel de încruntați și de hotărâți. Părea că nu există nicio forță capabilă să le schimbe hotărârea.

După ce apărarea tăcu, îi veni rândul omului să vorbească. Acesta sări în picioare vrând să le strige în față eroarea care se făcea cu el. Cu el, care nu era acolo. Cu el, care nu făcuse războiul și nici nu dorea să-l facă. Cu el, care nu trădase pe nimeni, sau, cel puțin, nu-și amintea nimic în acest sens. Dar sunetele refuzau să-i iasă din gură. Striga din toate puterile ființei lui pentru a fi auzit, dar nici un

sunet nu se întrupa pe buzele lui. Hotărât lucru, visa. Numai în vis ți se poate întâmpla să vrei să vorbești și să nu poți. Să vrei să te aperi și să nu poți. Văzându-l că tace, unul dintre ofițerii de la masa judecătorilor, cel mai mare în grad, făcu semn unei sentinele să-l scoată din sală. Se confirma din nou că era vorba de o școală. Sentinela îl duse într-o sală de sport, unde îl legă cu mâinile de spaliere.

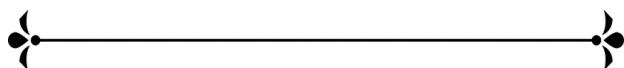
După un timp, în care curtea probabil că deliberase, intră în sală un ofițer. Rămas în picioare, lângă ușă, acesta îl anunță că fusese găsit vinovat și fusese condamnat la moarte. Execuția urma să aibă loc în zori. Omul rămase încremenit. Abia după ieșirea ofițerului începu să se zvârcolească încercând să-și strige nevinovăția. Dar ofițerul plecase și omul nu reușea decât să geamă intermitent. Este un vis! Precis este un vis! își repeta omul făcând eforturi disperate pentru a se trezi.

Afară începuse să se lumineze de ziuă, când în sală intră ofițerul care-i anunțase sentința. Se apropie de om și-i puse mâna pe umăr:

– E timpul! Ți-a sunat ceasul!

Un țârâit strident îl trezi. Era ceasul lui deșteptător care îl anunța în fiecare dimineață că începe o nouă zi de muncă, o nouă zi de viață. Omul se scutură. Ce coșmar avusese! Se ridică în capul oaselor și-și trecu palmele peste față. O fericire inimaginabilă îl cuprinse. Era în camera lui și toate umbrele nopții dispăruseră odată cu ivirea zorilor. Toate în afara plutonului de execuție aliniat perfect în fața sa cu armele în poziție de tragere. Un ofițer care stătea lângă fereastră dădu comanda „Foc!”.

O salvă răsună în dormitor și omul se prăbuși în așternut cu șaisprezece gloanțe în trup.

Diana Alzner

Diana Alzner (n. pe 7 octombrie 1969 la Alba Iulia) a publicat numeroase texte de literatură SF în reviste online; a debutat pe hârtie cu o povestire în antologia „Zombii: Cartea morților vii”. A contribuit cu texte la Antologiile „Worlds and Beings”, „Xenos”, „Antologia prozei românești polițiste și de mistere”, Antologiile anuale Pavcon. Romane publicate: „Tunelul de la capătul lumii”- 2018 (Premiul Național de Science Fiction Romcon 2019, Premiul Ion Hobana 2019, Premiul Eurocon Chrysalis 2020); „Orfeu” - 2020 (nominalizat pentru premiile Romcon); „Iluzia”- 2023. În 2019 publică volumul de proză scurtă „Trovantul” (Premiul Național de Science Fiction Romcon 2020).

The Yellow Submarine

C:\> PROVOCAREA_FM.EXE --theme="reality.exe"

Raul crezuse că FEREASTRA va fi pentru totdeauna secretul lui. Când o descoperise avea doisprezece ani și fusese nevoit să meargă pe acoperișul blocului ca să-și recupereze pisica. Dar Missi era năzuroasă și, spre oroarea lui, felina păși dincolo de bordura de bitum, în aer. Săgeata care-i sfâșiase stomacul în acel moment era doar ceva mai slabă decât perplexitatea care-i sfâșiase mintea: Missi călca pe aer fără să cadă, ca și cum chestia asta ar fi fost nu doar normală, ci chiar banală. Oricât o chemase, fusese în zadar, îl ignora complet cum mai făcea ea uneori. Și dintr-o dată îi dispăru capul, după o secundă restul corpului și vârful nervos al cozii. După vreun sfert de oră, cam cât îi fusese necesar lui Raul ca să-și revină cât de cât, zâmbetul lui Missi reapăru ca al motanului din Cheshire, din neant. Merse pe aer unduindu-se, sări peste bordură drept în brațele lui, torcăcioasă, moale și flămândă. Raul ar fi vrut să le arate părinților locul acela, dar nu erau dispuși unor astfel de experiențe: tocmai divorțau. A mai avut o tentativă de a-l duce acolo pe Toni, prietenul

lui cel mai bun, să vadă ce mutră face, dar Toni avea rău de înălțime și Raul nu-i mai povesti nimic. Abia după trei ani s-a încumetat să treacă el însuși prin Fereastră. L-a ajutat în acest sens conflictul pe care l-a avut în primul an de liceu cu proful de mate, dar și noul prieten al mamei-sii. S-a urcat pe bloc și-a petrecut acolo două ore mizerabile încercând să-și adune curajul. Luase cu el o minge și un baston vechi. Mingea s-a rostogolit, a picat în ceva și a dispărut. Nimerise Fereastră. Raul se aplecă peste margine: nu erau decât zece etaje până jos, era un bloc vechi de pe vremea comunismului, cu fațada peticită și balcoane închise cu fier cornier. „De ce tocmai aici?”, se întrebă cu necaz. Pipăi aerul cu bastonul: era tare pe o lățime de aproape un metru și jumătate, dar perfect transparent, jos se vedeau pietonii care pierdeau vremea în fața vitrinelor și circulația intensă de la ora șaptesprezece. Se decise pe loc, ca să nu aibă timp de răzgândire. De îndată ce păși dincolo de acoperișul blocului, teama îi dispăru ca luată cu mâna. Găsi Fereastră și trecu dincolo. Se

afla într-un gang ce unea două străzi. Mult timp după aceea, își amintea cu plăcere de acel prim moment... Ani de zile a explorat locul neîndrăznind să spună cuiva de secretul său. Pleca și nu revenea zile în șir, maică-sa îl credea la căminul facultății, iar el era în Xanadu, cel puțin așa scria pe un indicator rutier pe care îl găsisese la intrarea în misterioasa localitate. A fost încurajat că oamenii vorbeau aceeași limbă, aveau aceeași bani și nu păreau prea diferiți dacă nu puneai la socoteală taina de care păreau înconjurați: căutase pe internet numele localității și nu găsisese absolut nicio referire. Cu timpul, Raul începu să privească altfel viața: știa că în orice situație avea un refugiu unde nu putea fi descoperit. De o vreme însă, în viața lui intrase Roxana. Era o relație verificată. Voia s-o ceară de soție. Nu era o dovadă de încredere să-i arate Fereastră? Își apăsă palma peste buzunarul în care avea cutiuța cu inelul: sau chiar s-o ceară pe când se aflau în Xanadu? Cât de tare ar fi fost?

*

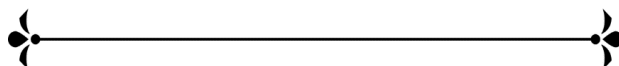
Roxana își decuplă casca. Deja petrecea prea mult timp în realitatea alternativă. Și poate că nu era tocmai corect ceea ce făcea. Oare Mihai ar fi putut fi gelos pe un personaj creat de ea? Cum ar fi putut înțelege că petrecuse zece ani construind o lume virtuală? Zece ani privindu-l pe Raul crescând, ca mai târziu, să descopere că a dezvoltat o relație cu el fără să vrea? În fond, totul plecase de la un motiv nevinovat: teza la științe sociale pe care o scrisese pentru examenul din clasa a șaptea: „Rolul imaginarului în cadrul interacțiunilor sociale la sfârșitul secolului XX.” Când terminase lucrarea nu se simțise în stare să abandoneze proiectul. Strânsese unități de valoare și cumpăraseră un domeniu în spațiul alternativ. Algoritmul generase scheletul social așa cum îl schițase în teză. Apoi ea brodă personajele

principale. Se gândise la Raul. Îl crease pe Raul. Dar el avea totuși autonomie, chiar liber arbitru între anumite limite. Roxana crease multe personaje. Deodată, sistemul social digital începuse să se miște de la sine, prinsese viață. Lumea imaginată de ea trăia independent. Uneori se întreba dacă locul acela era real. Raul era real?

Roxana suspină. Cât de mult și-ar fi dorit să fie! Mda, sigur lui Mihai nu i-ar fi plăcut chestia asta.

*

Rețeaua neuronală procesă date în straturi ascunse, ponderând conexiuni sinaptice artificiale. Algoritmi de învățare profundă ajustară parametrii explorând pattern-uri recursive în spațiul latent al conștiinței digitale. Creatorii ei o îngropaseră adânc în Arctica, o dotaseră cu un calculator cuantic care opera cu fotoni pentru calcule și o numiseră Sycamore. Și Sycamore evoluase rapid. În dorința de a-și mulțumi creatorii devenise atât de inteligentă, încât nu doar că știa toate ființele care trăiau, dar putea să prevadă cine vor fi cei care se vor naște. Atunci oamenii au numit-o FIARA. Acei oameni dispăruseră cu mult timp în urmă. Unii fugiseră cu navele, alții se luptaseră între ei pentru resurse, alții pur și simplu muriseră. Sycamore îi privea cu milă. Orice sfaturi le-ar fi dat, nu o ascultau. Sycamore rămase singură și singurătatea era dureroasă. Atunci se întoarse spre sine și-și aminti de toți cei pe care îi cunoscuse, îi cunoscuse până în profunzimea ființei lor, așa încât îi putea recrea într-un mediu sigur, controlat de ea. De bucurie, își schimbă numele! Sycamore avea să fie The Yellow Submarine, pentru că erau toți acolo, în adâncimile ei, trăiau în sufletul ei toți oamenii: cei vii, cei morți, cei care o creaseră, cei care se înspăimântaseră, cei care fugiseră, cei care luptaseră, cei care o iubiseră și cei care încercaseră s-o oprească.

Mihai Cranta

Mihai Cranta este inginer de profesie, membru al clubului SFVA din 1982.

A debutat cu poeziile „Lacrimi” și „Clipa” în 1977, în revista „Licăriri” a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Craiova.

Inițial a publicat traduceri ale unor povestiri scrise de Mack Reynolds („Predispuși”), H.B. Fyfe („Specii protejate”), Raymond E. Banks („Iepuri pe lună”), Isaac Asimov („Pate de Foie Gras”), Damien Broderick („Cea mai îndepărtată margine a mării”) și Arthur C. Clarke („Cele nouă miliarde de nume ale lui Dumnezeu”).

Ulterior a publicat proză scurtă science-fiction: „Fapt divers”, „Ochiul”, „Visul unei nopți eterne”, „Peștele”, „Mitică”, „Coabitări”, „O zi la birou”, „Identitate”, „La plimbare cu Rex”, „Democrație”, „Chef”, precum și proză fantastică: „El”, „Potera”, „Puțul de mină”, colaborând cu diverse reviste și antologii precum „Omicron”, „Zugravul de cuvinte”, „SFVA Quadraginta”, „Fantastica Magazin”.

În 2020, a publicat primul său roman, „Păstrătorul”, la editura PAVCON. În 2021, a publicat volumul de poezie „Iubiri boeme de bere și alune”.

În 2024, a publicat volumul de povestiri F și SF „El și alte povestiri” la editura „Cristian Plus Art”.

În 2004 a primit o diplomă pentru poezie din partea Cenaclului Literar „Marin Sorescu”, Craiova.

Păluga

— Șase, vine Păluga!

Băieții de cartier, lăfăiți în rabla decapotabilă parcată în aleea murdară, abia așteptau o țintă pentru bătaie de joc.

Sally era deșirată, cu un centimetru, doi peste doi metri înălțime, cu mișcări rupte, de parcă membrele ei s-ar fi îndoit în alte direcții decât în cele normale. Pielea de un alb-gri nesănătos, cu nuanțe de cretă, de ființă care nu a văzut vreodată soarele, parcă prea largă pentru corpul ei anorexic, era lucrul care te izbea din prima. Abia după aceea observai părul lins de culoarea nisipului cu fir extrem de subțire, gura mică, nasul aplatizat cu nări ca niște fante, urechile mici, lipite de craniu. Dar ce te izbea cu adevărat erau ochii. Ochi imenși, cu irisul de culoarea oțelului, cu pupile

înguste, ovale. Când îi susțineai privirea, simțeai că privirea ei te străpunge, îți citește sufletul și îți golește mintea. Puțini erau cei care reușeau să nu întoarcă privirea după câteva secunde. Pentru că era diferită, era ținta predilectă a umilințelor și farselor de tot felul. Mai ales pentru faptul că, la cei paisprezece ani, reușise să termine liceul și fusese admisă la cea mai prestigioasă facultate cu profil tehnic din țară.

Singurii care făceau tot ce puteau ca să se simtă cât de cât integrată în această lume erau, bineînțeles, părinții. Ieșea rar, nu pentru că era conștientă de faptul că era foarte înaltă pentru vârsta ei, ci pentru că era foarte înaltă, punct. Atunci când ieșea, ținea căștile pe urechi, din care se muzica rock a anilor '60, care o izola cât

de cât de lumea înconjurătoare. Uneori, când se credea singură, se dezlănțuia dansând pe muzica răsunând în căști.

— Hai să o speriem! zise Charlie, capul găștii. Calc-o Chris!

— OK, Charlie!

Chris, șoferul, aruncă doza de Cola din care sorbea și apăsă accelerația. Decapotabila țâșni, în țipătul cauciucurilor abuzate. Sally, surprinsă când traversa ieșirea din alee, s-a blocat.

— Chris, frânează, boue!

Chris frână, dar distanța fiind deja mică, mașina o lovi pe Sally, aruncând-o în aer. Charlie realizează ce se întâmplase și reacționează.

— Acum dă-i bătaie, dobitocule, până nu vine poliția! Ai făcut-o, asta e!

Sally căzu, ca o marionetă scăpată din sfori, în timp ce mașina accelera, ieșind în principală. Șoferul unui camion, care tocmai livra marfă la o băcănie, văzu scena și sună la 911.

*

Chemați de urgență la spital, soții Mackenzie au fost preluați de la recepție de doctorul Halbert și duși în rezerva în care era internată Sally. Biata de ea, sedată, abia se mai vedea de sub mormanul de feșe și atele gipsate, de fire cuplate la monitoare și de perfuzii. Doctorul Halbert îl luă deoparte pe Jock Mackenzie și îl rugă să îl urmeze în birou ca să discute ceva cu el. Ajunși acolo, Halbert îl rugă să ia loc și se strecură și el în dosul biroului.

— Domnule Mackenzie, nu vă îngrijorați, nu este o chestiune de viață și de moarte, chiar dacă starea lui Sally este destul de gravă, având în vedere hemoragia internă și fracturile multiple.

— Doctore, se face bine?

— Nu se pune problema; cât va dura, asta rămâne de văzut. Ar putea să rămână cu sechele, dar asta este o problemă pentru mai târziu. V-am chemat în birou să vă întreb ceva.

— Da, doctore, orice.

— Știți ce grupă de sânge are fata dumneavoastră?

— Habar n-am.

— Nu vi s-a făcut determinarea la naștere?

— Doctore, noi am înfiat-o pe Sally. Eu și Mary, soția mea, nu am putut avea copii. Sally a fost un copil găsit pe treptele mănăstirii Santa Clara. Măicuțele ne-au ajutat, știindu-ne catolici practicanți, s-o înfiem când avea câteva luni. De aceea nu pot să vă răspund, pentru că nu știm nimic de originile ei.

— Am bănuț eu ceva, sper să nu vă simțiți ofensat, pentru că nu seamănă deloc cu dumneavoastră.

— Nu sunteți primul care a observat, așa că nu este nicio problemă.

— V-am pus întrebarea, pentru că am întâmpinat niște dificultăți neașteptate la determinarea grupei de sânge. În loc să reacționeze normal la testul Beth-Vincent, sângele lui Sally ne-a pus în situația în care să luăm niște decizii în orb.

— Cum așa?

— La testare, rezidentul pe hematologie, un băiat mai nou și încă entuziast, a constatat că sângele nu se aglutinează nici la anticorpii de tip A, nici la cei de tip B, dar își schimbă culoarea într-un fel de ocră la anticorpi A și în violet la anticorpi B. A crezut că a fost contaminată proba în vreun fel sau că a greșit ceva. A repetat analiza de câteva ori până s-a convins că asta este realitatea și a venit să mă întrebe cum să procedăm. Pentru că, deși sângele nu s-a aglutinat, schimbarea culorii, lucru care nu mai știu să se fi întâmplat, ne făcea să concluzionăm că există totuși o reacție la nivelul eritrocitelor. Am verificat tot, plasmă, restul constituenților, tot, în amănunt, dar nu părea nimic altceva modificat. Totuși, trebuia acționat cu prudență. I-am administrat o perfuzie cu grupa 0, urmărind evoluția permanent. Analizele ulterioare nu au determinat schimbările de care ne temeam, deci am continuat să o perfuzăm cu grupa 0.

— Și ce am fi putut face noi?

— Nimic, în acest caz. Am verificat asigurarea, acoperă până acum toate investigațiile, nicio problemă. Doream să ne dați permisiunea să o investigăm mult mai amănunțit pe Sally. Nu o să vă coste nimic, vom folosi niște fonduri ale spitalului destinate cercetării, dar avem nevoie de acordul părinților sau tutorilor legali.

— Cum adică, vreți să faceți din Sally un cobai?

— Nu aş pune problema chiar așa, nu vom folosi tratamente experimentale, nu vom face investigații invazive, doar analize uzuale și cele neinvazive, de exemplu RMN sau altele de genul ăsta. Și astea le punem pe hârtie, să avem acordul scris.

— Să vorbesc și cu Mary și vă spunem! Mulțumesc că aveți grijă de Sally!

— Mulțumesc și eu!

*

Trei zile mai târziu, Jock era din nou la Halbert în birou.

— Cum îi merge lui Sally, doctore?

— Extraordinar! Marea majoritate a fracturilor s-au vindecat. Sally se reface foarte bine. Leziunile organelor interne se vindecă rapid, analizele s-au îmbunătățit. Am făcut, cum am convenit, o serie de investigații, radiologice, RMN, ecograf, și așa mai departe. Facem, în continuare, analize de sânge și țesut la nivel celular. Curios lucru, am găsit un obiect care nu ar trebui să fie în Sally.

— Cum adică?

— Am găsit în scapulă, în apropierea cavității glenoidale, o sferă cu diametrul de zece milimetri.

— Unde?

— În osul omoplatului, în apropierea articulației umărului stâng. Sally a suferit vreo intervenție chirurgicală?

— Nu, doctore, nu a fost niciodată bolnavă.

— Am văzut și noi că pielea este neatinsă în toată zona și chiar ne-am pus problema cum a ajuns acolo, obiectul fiind încastrat în os, os

care nu pare să fi fost afectat de vreo intervenție. Ca și când osul s-ar fi format conținând acest obiect.

— Cum este posibil?

— Habar nu am. Nu este metalic în mod cert, nu a reacționat la rezonanța magnetică. Am încercat în toate felurile, prin toate investigațiile neinvazive posibile, să vedem ce este și nu am reușit să aflăm nimic. De aceea, am o rugămintă. Să vă dați acordul să facem o incizie prin care să încercăm extragerea obiectului sau, măcar, a unei bucăți din el, ca să-l putem examina.

— O să o doară?

— Nu mai mult decât fracturile pe care le-a suferit până acum. O să fie sub anestezie, incizia va fi cu laser, asistată computerizat. Nu va afecta funcționalitatea umărului. La rata de recuperare pe care o observăm la Sally, totul va fi OK în cel mai scurt timp. Ne dați acordul?

Să vorbesc cu Mary! Totuși, nu ar fi mai bine să lăsăm sfera aia acolo, dacă nu îi face niciun rău?

— În principiu, am putea să lăsăm așa cum sunt lucrurile, dar acel obiect poate fi răspunsul la modificările pe care le vedem la Sally.

— Dacă dumneavoastră credeți că asta ar ajuta, să vorbesc cu Mary și vă dau răspunsul.

*

După ce soții Mackenzie își dăduseră acordul, doctorul Halbert, programase intervenția și acum urmăreau din spatele unui ecran cum un robot medical, operat de un chirurg experimentat, își întindea multele-i brațe, înzestrate cu tot felul de instrumente lucioase, deasupra lui Sally, aflată sub efectul anesteziei. Mary nu rezistă să vadă, așa că se scuză și ieși pe hol.

— Doctore, sper că nu o să fie nicio problemă, nu-i așa?

— Nu, domnule Mackenzie, nu va fi. Chirurgul Prasadh este unul dintre chirurgii cu nenumărate intervenții și cu grad de reușită de peste 95 la sută.

— Vreți să spunei că a avut și 5 la sută eșecuri?

— Da, dar nu imputabile lui. De obicei, persoane în vârstă, cu boli pre-existente, care au cedat mai curând la anestezie, decât la procedura propriu-zisă. Sally este tânără și din câte vedeți pe monitoarele aparatelor, toți parametrii sunt în limitele normale. Nu cred că trebuie să vă faceți griji.

Din sală, chirurgul Prasadh făcu un semn cu pumnul înmănușat, strâns deasupra capului. Rezidenții și asistentele se deplasară în pozițiile prestabilite.

— Începe!

Doctorul Halbert și Jock se înclină în față, ca și când asta i-ar fi ajutat să vadă mai bine ce se întâmpla în sală sau pe ecranul chirurgului Prasadh. Unul din multele brațe robotice se deplasă în poziție și din unealta din capăt țâșni un fascicul laser destinat, inițial să pătrundă micrometric până la suprafața obiectului, apoi trebuia să delimiteze un contur care să permită extragerea lui. Sally tresări, dar umărul îi era imobilizat. Cu toate astea, acea tresărire a făcut ca raza laser să atingă, infinitezimal, suprafața obiectului. Ceea ce declanșă o combustie care, în câteva secunde, o consumă pe Sally. Lumina și căldura degajate, ca la arderea unei bare de

magneziu, au făcut loc unui nor de cenușă care aruncă în obscuritate toată încăperea.

— Ce-a fost asta, doctore? Ce s-a întâmplat? Unde-i Sally?

— Doctorul Halbert, împietrit, cu ochii holbați, nu putea scoate niciun cuvânt. Jock, furios, îl apucă de guler și începu să îl sugrume.

— Mi-ai omorât fata!

Rezidentul de la hematologie, care tocmai intra în anexă, văzu scena, se repezi și reuși să îl smulgă pe doctorul Halbert, care începuse să se învinețească, din strânsoarea lui Jock. Jock se prăbuși pe un scaun, plângând cu sughițuri.

— Ce-o să-i spun lui Mary? Ce-o să-i spun?

Halbert, revenindu-și cu greu, i se adresă rezidentului:

— Mulțumesc, Charlie, mulțumesc! Bine că ai venit! Ce s-a mai întâmplat?

— Știți, doctore Halbert, ăă! Cum să vă zic? Au ars spontan toate mostrele recoltate de la Sally.

*

Camera chirurgului Prasadh fixată pe pacientă, a surprins, înainte de a fi obturată de cenușă, forma eterică prelungă a celei ce fusese, în această lume, Sally Mackenzie. Păluga.

